

розвитку словникового запасу зосереджена на нових лексичних одиницях, які слід вивчити, переглядаючи епізоди. Діяльність із перевірки навчального матеріалу) [1, с. 12].

Таким чином, використання відеоматеріалів значно підвищує ефективність навчання англійської мови в школі, позитивно впливає на вдосконалення граматичних, фонетичних і лексичних навичок. Використання відеоматеріалів передбачає дотримання певних правил щодо відбору відео й роботи з ним під час уроку. Важливими є вимоги, що стосуються мовлення персонажів, зокрема вживаної лексики.

Література:

1. Павлиш Н. В. Використання відео наочності на уроках у 5–11 класах / Н. В. Павлиш // Англійська мова та література. – Харків : ВГ «Основа», 2012. – № 22–23. – С. 11–18.
2. Lynn Gallacher. Video and young learners 1 [Електронний ресурс] / Gallacher Lynn // British Council / – 2003. – Режим доступу : <https://www.teachingenglish.org.uk/article/video-young-learners-1>.
3. Lynn Gallacher. Video and young learners 2 [Електронний ресурс] / Gallacher Lynn // British Council / – 2003. – Режим доступу : <https://www.teachingenglish.org.uk/article/video-young-learners-2>.
4. Samir M. Rammal Video in EFL Classrooms [Електронний ресурс] / Rammal Samir M. // UsingEnglish.com / – [2006]. – Режим доступу : <http://www.usingenglish.com/articles/video-in-efl-classrooms.html>

УДК 81'42

Крук Ярина,

Національний університет «Острозька академія»

(м. Острог, Україна)

КОРПУСИ ТЕКСТІВ У ЛІНГВІСТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ

У тезах подано огляд теоретичного аналізу понять «корпус» і «корпусна лінгвістика»; виокремлено особливості створення різних типів корпусів; охарактеризовано функції відомих зразків корпусів у світі.

Ключові слова: корпус, корпусна лінгвістика, корпусні дані, мова, текст, лінгвістика.

В тезисах представлен обзор теоретического анализа понятий «корпус» и «корпусная лингвистика»; выделены особенности создания различных типов корпусов; охарактеризованы функции известных образцов корпусов в мире.

Ключевые слова: корпус, корпусная лингвистика, корпусные данные, речь, текст, лингвистика.

The thesis provides an overview of the theoretical analysis of the concept of «corpus» and «corpus linguistics»; singles out the main features of the creation of different types of corpora; characterized the functions of well-known corpora samples in the world.

Key words: corpus, corpus linguistics, corpus data, speech, text, linguistics.

Корпусна лінгвістика – розділ комп'ютерної лінгвістики, що займається розробкою загальних принципів побудови й використання лінгвістичних корпусів із застосуванням комп'ютерних технологій. Під лінгвістичним (або мовним) корпусом текстів розуміють великий, представлений у машинозчитувальному форматі, структурований, розмічений масив мовних даних, призначений для вирішення конкретних лінгвістичних задач [2].

С. Ханстон вважає, що корпус можна визначити як за формою, так і за призначенням. Вона стверджує, що лінгвісти завжди ви-

© Крук Ярина, 2016

користували слово «корпус», щоб описати зібрання природних прикладів мови, що можуть складатись із кількох речень, набору письмових текстів або магнітофонних записів, які були зібрані для лінгвістичних досліджень. Його конкретною метою є вибір текстів і збереження їх, бо саме тексти мають справжню цінність [7].

Корпус – це зібрання мовних фрагментів, що відібрані за чіткими критеріями, які використовують як моделі мови [8]. Доцільність створення текстових корпусів пояснюють такими факторами: представленням лінгвістичних даних у реальному контексті; досить великим показником даних (при корпусі з великою кількістю мовних одиниць); можливістю багаторазового використання створеного корпусу для вирішення лінгвістичних завдань, таких як, наприклад, реалізація лексико-граматичного аналізу текстів [3].

Створенням, обробкою та використанням корпусів займається такий розділ мовознавства, як корпусна лінгвістика. Е. Фінеган визначає корпусну лінгвістику як діяльність, необхідну для складання й використання корпусу, спрямовану на дослідження природного використання мови [6].

Метою нашого дослідження є теоретично вивчити особливості характеристик корпусів текстів у лінгвістичних дослідженнях. Об'єктом дослідження є роботи вітчизняних і зарубіжних учених. Завдання дослідження: розглянути термін «корпус» як складник лінгвістики; дати визначення корпусної лінгвістики як науки; охарактеризувати типи корпусів текстів.

Предметом корпусної лінгвістики є теоретичні засади й практичні механізми створення і використання представницьких масивів мовних даних, призначених для лінгвістичних досліджень в інтересах широкого кола користувачів [5]. Корпусна лінгвістика найчастіше відноситься до вивчення письмових та усних зразків мови, які були зібрані принциповим чином із метою лінгвістичних досліджень [4].

Принципи корпусної лінгвістики розвивалися протягом цілого століття. Укладачі словників збирали зразки мови, щоб допомогти точно визначити слова, принаймні з кінця 19 століття. До

появи комп'ютерів ці приклади мови були здебільшого зібрані на невеликих листках паперу. Поява комп'ютерів призвела до створення того, що ми вважаємо сучасним корпусом [7].

Учені по-різному підходять до класифікації корпусів. С. Ханстон пропонує таку класифікацію їх:

1. Спеціалізовані корпуси. Корпуси текстів певних типів, таких як газетні видання, наукові статті з певного предмету, лекції, повсякденні розмови і студентські есе. Деякі відомі спеціалізовані корпуси включають Кембриджський і Ноттінгемський корпус дискурсу в англійській мові (CANCODE), а також Мічиганський корпус академічної розмовної англійської мови (MICASE).

2. Загальні корпуси. Загальний корпус зазвичай більший, ніж спеціалізований корпус. Його можна використовувати для отримання опорного матеріалу, для вивчення мови або перекладу.

3. Порівняльні корпуси. Вони структуровані за тією ж схемою, оскільки містять ті ж самі пропорції газетних текстів, романів і звичайних розмов. Їх використовують для того, щоб порівнювати різні типи однієї мови.

4. Паралельні корпуси. Два або більше корпуси в різних мовах, кожен із яких вміщує тексти, перекладені з однієї мови на іншу, чи тексти, які були створені одночасно двома або більше мовами.

7. Учнівський корпус. Він становить зібрання текстів – учнівські есе. Корпус складається з усіх мов, впливу яких зазнав учень.

8. Історичний або діахронний корпус. Корпус текстів із різних періодів часу. Його використовують, щоб простежити розвиток мови.

9. Моніторинговий корпус. Цей корпус призначений для відслідковування поточних змін у мові [7].

Дослідниця Н. Несселхауф подає дещо іншу класифікацію:

1. Загальні корпуси (British National Corpus або Bank of English), спрямовані на представлення мови або різноманітності в цілому.

8. Історичні корпуси (Helsinki Corpus налічує від 700 до 1700 текстів і 1,5 мільйона слів), спрямовані на представлення більш ранніх стадій розвитку мови.

9. Регіональні корпуси (Wellington Corpus of Written New Zealand English), спрямовані на представлення мови регіонального різновиду.

10. Учнівські корпуси (International Corpus of Learner English), спрямовані на представлення мови, яка з'являється в процесі використання цієї мови учнями.

11. Багатомовні корпуси, спрямовані на представлення кількох, принаймні двох різних мов, часто з текстами однакових типів (для порівняльних аналізів).

12. Розмовні корпуси (London-Lund Corpus of Spoken English), спрямовані на представлення розмовної мови.

13. Анотовані корпуси, у яких лінгвістичні аналізи були виконані на текстах, зокрема аналіз речення чи частіше класифікація слів [9].

Отже, у результаті дослідження ми встановили, що корпусна лінгвістика досить молода наука в лінгвістиці. Предметом цієї галузі слугує корпус – збирання текстових матеріалів. Науковці одостайні в тому, що корпусна лінгвістика оперує мовним матеріалом, який потрібно збирати й систематизовувати. Виявлено, що розвиток корпусної лінгвістики може змінити підхід до вивчення мови. Саме тому у світі створюється безліч типових корпусів, які допомагають працювати з текстами великих обсягів або фрагментами їх.

Література:

1. Бук С. Структура анотування у корпусі текстів (на прикладі прози Івана Франка) / С.Бук // Українська мова, 2009. – № 3. – С. 59–69.

3. Корпус [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org/wiki/Корпус>

4. Корпусная лингвистика [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ru.wikipedia.org/wiki/Корпусная_лингвистика

5. Adolphs S. and Lin. P.M.S. Corpus Linguistics. In J. Simpson (ed.), The Routledge handbook of applied linguistics. London: Routledge, 2011. – 752 p.

6. Bennett G. / Using corpora in the language learning classroom: corpus linguistics for teachers /. – Michigan University Press, 2010. –134 p.

7. Finegan E. Language: its structure and use. N.Y.: Harcourt Brace College Publishers, 2004. – 390 p.

8. Hunston S. Corpora in Applied Linguistics.–Cambridge: Cambridge University Press, 2002. –241 p.

9. McEnery T., Wilson A. Corpus linguistics.–Edinburgh: Edinburgh University Press, 2001. – 247 p.

10. Nesselhauf N. / Corpus linguistics: a practical introduction/ N.Nesselhauf [Electronic resource]. – Режим доступу: <http://www.as.uni-heidelberg.de/personen/Nesselhauf/files/Corpus%20Linguistics%20Practical%20Introduction.pdf>